

---

# PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

INSTITUT ELS TRES TURONS

ARENYS DE MAR

JULIOL 2021



## Índex

1. INTRODUCCIÓ.....	2
2. NORMATIVA.....	3
3. CONTEXTUALITZACIÓ .....	4
4. DIAGNOSI.....	5
4.1. QUÈ ENTENEM PER CONFLICTES GREUS?.....	7
5. OBJECTIUS GENERALS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA .....	8
5.1. OBJECTIUS ESPECÍFICS.....	8
6. NIVELLS I ÀMBITS D'ACTUACIÓ .....	9
7. INDICADORS .....	10
8. LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA.....	12
9. PLANIFICACIÓ .....	13
10. PROCEDIMENTS ESPECÍFICS D'ACTUACIÓ PER PREVENIR I GESTIONAR LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE. ....	16
11. PROTOCOLS PER A LA MILLORA DE LA CONVIVÈNCIA.....	18
12. CONCRECIÓ AL NOSTRE CENTRE.....	19

## 1. INTRODUCCIÓ

En el marc d'una societat tecnològicament complexa, culturalment diversa, socialment líquida i econòmicament desequilibrada amb canvis permanents, importants moviments migratoris i noves i preocupants formes d'exclusió, entenem la convivència, no la simple coexistència, com la necessària relació entre persones basada en xarxes de sentit compartit.

L'institut és el reflex de la societat i, alhora, és un espai privilegiat on tots els joves adquireixen uns coneixements i uns hàbits de socialització i de relació amb els altres. Un dels seus objectius bàsics ha de ser ensenyar i aprendre a viure i conviure; ha de fomentar i liderar la convivència, tant a l'interior del centre educatiu com al seu entorn immediat.

Conviure significa viure plegats i en bona relació. La convivència demana la formació integral de la persona i es fonamenta en els valors de la pluralitat, la participació democràtica, la inclusió social, la igualtat d'oportunitats, el respecte a la diferència, la gestió positiva de conflictes i la cultura de pau. La convivència comporta una consciència de la pròpia identitat que implica l'acceptació de l'altre i un sentit de pertinença i contribució personal a la societat.

D'altra banda, els conflictes entre persones són inherents a la vida comunitària i a les relacions socials. Tractar d'eliminar-los és, segurament, una tasca condemnada al fracàs. No obstant, podem dir que alguns conflictes es poden prevenir, en altres casos poden eliminar-se les situacions de risc, poden promoure's conductes prosocials... Però, sobretot, ha d'acordar-se formes i mètodes de solucionar-los eliminant la utilització de la violència.

El **Projecte de Convivència** de l'institut Els Tres Turons és l'instrument on es reflecteixen les accions que el centre docent desenvolupa per capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes.

Aquest document forma part del Projecte Educatiu de Centre (PEC) i recull les mesures de promoció de la convivència, els mecanismes per a la resolució pacífica dels conflictes, especialment la mediació, així com les mesures i actuacions d'intervenció educativa aplicables en el cas d'incompliment de les normes d'organització i funcionament del centre

([NOFC](#)) i d'acord amb la normativa vigent.

El projecte respon a les necessitats concretes del nostre institut, identificades en el procés de diagnòsi realitzat col·lectivament al llarg dels cursos 2018-2020. Aquest és un document viu, interrelacionat i coherent amb la resta de documents del centre, d'acord amb la Resolució ENS/585/2017, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre.

## 2. NORMATIVA

La [Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig](#), d'educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de convivència i l'incloguin dins el Projecte educatiu de centre.

La [Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre](#), per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouen a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades per al foment de la convivència escolar.

La [Llei 12/2009, del 10 de juliol](#), d'educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el projecte educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.

El [Decret 102/2010, de 3 d'agost](#), d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre ha d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.

El [Decret 279/2006, de 4 de juliol](#), sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'aprenen, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de

constituir una comissió de convivència.

La [Resolució ENS/585/2017](#), de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre, determina que els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya han de tenir implementat el Projecte de convivència en el marc del seu Projecte educatiu, en un termini màxim de tres anys a partir de la data de publicació.

### 3. CONTEXTUALITZACIÓ

El centre educatiu Els Tres Turons es troba situat a la població del Maresme d'Arenys de Mar. L'Institut inicià la seva trajectòria educativa el curs 1979 amb només una línia de COU, ubicat a la casa de colònies propietat de l'orfenat Vinardell. Progressivament, l'Institut va anar creixent i es va traslladar a l'edifici del Xifré, i es va convertir en un centre aglutinador a la comarca, amb alumnes procedents de les poblacions veïnes. Una altra etapa va començar quan l'Institut es trasllada a l'edifici que ocupa actualment al Passatge dels Tres Turons, on els estudis es van ampliar amb un cicle formatiu de grau mitjà.

Al llarg dels 40 anys de funcionament el centre ha compartit amb la comunitat escolar un projecte educatiu de centre caracteritzat per uns trets d'identitat que segueixen els establerts en els principis del sistema educatiu de Catalunya, d'acord amb la llei 12/2009 d'Educació de Catalunya.

El respecte per la convivència, els drets humans, i el foment de la pau, es reflecteixen en els trets característics del projecte educatiu, entenent el respecte per les normes de funcionament i convivència del centre com un compromís de la comunitat escolar per garantir el funcionament del centre i assegurar el treball educatiu. El centre educatiu al llarg de la seva història, ha estat sempre caracteritzat per una banda per la seva vinculació a l'entorn, ja que participa i incentiva la participació de tota la comunitat educativa en les activitats culturals de la vil·la, i per l'atenció a l'alumnat, des d'una perspectiva integradora, amb el desenvolupament de diferents estratègies per integrar als alumnes d'altres poblacions i nacionalitats, així com als alumnes en situacions socioeconòmiques, familiars i personals complicades amb l'objectiu d'aconseguir la igualtat d'oportunitats i l'èxit

educatiu de tot l'alumnat.

## 4. DIAGNOSI

La comissió de convivència de l'institut va realitzar la diagnosi del centre, tot valorant que el tema principal del Projecte de Convivència seria la **resolució de conflictes greus**. Amb aquest punt de partida, es va fer la diagnosi des de tres àmbits diferents: centre, aula i entorn, a partir de l'aplicació que el Departament d'Educació va posar al servei dels centres educatius. Els resultats els podem observar a continuació.

Punts molt forts	Origen	Àmbit Centre	Àmbit Aula	Àmbit Entorn
Avaluem les mesures i actuacions realitzades en el centre per fer front als casos de conflictes greus i ho recollim en la memòria anual del centre.		X		

Punts forts	Origen	Àmbit Centre	Àmbit Aula	Àmbit Entorn
Treballem amb l'alumnat la prevenció i la gestió positiva dels conflictes a l'aula.			X	
Detectem els conflictes greus que esdevenen a l'aula.			X	
Incorporem els principis i mesures que garanteixen una bona convivència en el centre al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.		X		
Ens coordinem amb l'administració local i altres agents territorials per dur a terme actuacions concretes per combatre situacions de risc i conflictes externs.				X
Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure accions que facilitin la convivència.				X
Intervenim de forma ràpida i efectiva davant qualsevol conflicte greu.			X	
Implicuem les famílies en la gestió i resolució dels conflictes greus amb l'alumnat.				X
Analitzem i fem un seguiment dels casos de conflictes greus per facilitar un procés d'autoaprenentatge en el centre.		X		

Punts febles	Origen	Àmbit Centre	Àmbit Aula	Àmbit Entorn
Analitzem amb els alumnes els conflictes esdevinguts a l'aula per facilitar-ne un procés d'autoaprenentatge.			X	
Recollim en les NOFC una normativa clara i eficient referent a les faltes greument perjudicials per a la convivència en el centre.		X		
Desenvolupem estratègies per detectar qualsevol fet susceptible de ser considerat com a conflicte greu.		X		
Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en la resolució dels conflictes greus amb l'alumnat.			X	

Punts molt febles	Origen	Àmbit Centre	Àmbit Aula	Àmbit Entorn
Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat en la resolució de conflictes greus.			X	
Disposem d'estratègies concretes per implicar el professorat i altres professionals en la resolució de conflictes greus amb l'alumnat.			X	
Implementem els protocols d'àmbit convivencial elaborats pel Departament d'Ensenyament, en cas de necessitat.		X		
Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió i resolució de casos de conflictes greus.		X		
Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre la gestió i el tractament dels conflictes greus.				X
Sensibilitzem el claustre en la necessitat d'implicar tota la comunitat educativa enfront els conflictes greus.		X		
Formem la comunitat educativa en tècniques i destreses de gestió i resolució de conflictes.		X		

## 4.1. QUÈ ENTENEM PER CONFLICTES GREUS?

Els conflictes greus son aquelles conductes tipificades en l'article 37 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació; entre d'altres, indisciplina, injúries, amenaces, agressions i vexacions personals, danys materials i patrimonials, alteració injustificada i greu de les activitats del centre, possessió de mitjans o substàncies perjudicials per a la salut, etc. Aquestes conductes s'han de considerar especialment greus quan impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats.

Els conflictes greus perjudiquen notablement la convivència del centre, perquè generen sentiments d'indefensió, inseguretat i angoixa. Poden afectar qualsevol membre de la comunitat educativa i es poden produir en el propi centre o en el seu entorn immediat.

Les normes d'organització i funcionament del centre, tal com indica l'article 24 del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, han d'establir les mesures correctores i sancionadores que s'aplicaran davant les faltes o irregularitats comeses pels alumnes, que s'han d'inscriure en el marc de l'acció educativa i han de tenir com a finalitat contribuir a la millora del seu procés educatiu.

Per tal de donar resposta a situacions greument contràries a la convivència com l'assetjament, el ciberassetjament, les conductes d'odi i discriminació, la radicalització extremista i els maltractaments i abusos sexuals en l'àmbit educatiu, el Departament d'Ensenyament ha elaborat protocols específics de prevenció, detecció i intervenció que ofereixen un circuit sistematitzat, orientacions i recursos per actuar de manera coordinada i eficaç, garantint la seguretat de tots els membres de la comunitat escolar. Cal destacar la importància de, a més de tenir en compte l'edat de l'alumnat, defugir de la improvisació per poder treballar coordinadament amb els professionals del centre i amb els agents educatius de l'entorn.

Aquests protocols recullen que davant d'un conflicte greu, a més de la sanció corresponent, cal tenir en compte la possibilitat d'utilitzar mesures de reparació o de reconciliació per tal



de restablir la confiança entre les persones com, entre d'altres, la mediació escolar, o la realització d'activitats d'utilitat social per al centre educatiu o per a la comunitat, així com el disseny d'una intervenció educativa que doni suport a les parts implicades en el conflicte, les seves famílies i el grup classe.

## 5. OBJECTIUS GENERALS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

- a) Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.
- b) Ajudar l'alumnat a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.
- c) Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.
- d) Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.
- e) Fomentar una cultura de la pau i la no violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

### 5.1. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- a) Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.
  - 1.1 Sensibilitzar la comunitat escolar de la necessitat d'elaborar un Projecte de convivència amb la implicació i el compromís de tots els agents educatius.
  - 1.2 Elaborar una diagnosi participativa sobre la situació de la convivència en el centre.
  - 1.3 Crear els espais necessaris per afavorir la participació dels diferents sectors de la comunitat en l'elaboració del projecte.
  - 1.4 Constituir i dinamitzar la comissió de convivència.
  - 1.5 Incrementar la formació de la comunitat escolar en relació amb la convivència.
- b) Ajudar l'alumnat a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.
  - 2.1 Potenciar les competències socio-emocionals.
  - 2.2 Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.

2.3 Educar infants i joves en el desenvolupament d'uns valors instrumentals (respecte, esforç, responsabilitat, etc.) que els permetin formar-se com a futurs ciutadans responsables i compromesos.

2.4 Potenciar la competència social i ciutadana de l'alumnat.

2.5 Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.

c) Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.

d) Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.

4.1 Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.

4.2 Organitzar el servei de mediació al centre amb la participació dels diferents membres de la comunitat escolar.

e) Fomentar una cultura de la pau i la no violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

5.1 Elaborar una estructura organitzativa i una gestió de recursos que afavoreixin la convivència i el clima escolar.

## 6. NIVELLS I ÀMBITS D'ACTUACIÓ

Nivells i àmbits d'actuació per a la consecució dels objectius proposats.

### a) Nivells d'actuació

#### **Valors i actituds.**

Contribuir que tot l'alumnat sigui competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món per tal d'aconseguir l'èxit acadèmic, personal, social i laboral.

#### **Resolució de conflictes.**

Quan es produeixen situacions que atempten la convivència calen mecanismes d'actuació. D'acord amb un model integrat de resolució dels conflictes, entenem que per abordar les diferents situacions en què es poden trobar els centres calen orientacions i protocols per

recuperar la relació entre les parts, reparar-ne els danys i aportar resolucions positives a aquestes situacions.

### **Marc organitzatiu.**

No és possible la convivència si no tenim una organització que gestioni, articuli i doni sentit a les actuacions i als processos. L'organització afavoreix o dificulta el clima de convivència. Per tant, un projecte de convivència ha de preveure actuacions sobre aspectes organitzatius dels centres. En aquest sentit, és imprescindible que el Projecte de Convivència sigui un document viu, interrelacionat i coherent amb la resta de documents de centre.

### **b) Àmbits d'actuació**

Un plantejament global de la convivència necessita d'una acció coordinada i coherent entre tots els agents educatius que intervenen en els diferents espais i temps dels nostres alumnes. És per això que entenem que el projecte de convivència ha de plantejar-se des de tres àmbits d'intervenció:

- Centre
- Aula
- Entorn

Cal la continuïtat i coherència educativa en les diferents accions que es desenvolupin en els tres àmbits per donar respostes globals i garantir l'èxit.

## **7. INDICADORS**

<b>Objectius específics</b>	<b>Indicadors</b>
1.1 Sensibilitzar la comunitat escolar de la necessitat d'elaborar un Projecte de convivència amb la implicació i el compromís de tots els agents educatius.	Relació d'actuacions de sensibilització per a cada sector de la comunitat escolar.
1.2 Elaborar una diagnosi	Existència d'una diagnosi sobre la situació de la convivència al centre.

participativa sobre la situació de la convivència en el centre.	Relació de sectors participants en la diagnosi.
1.3 Crear els espais necessaris per afavorir la participació dels diferents sectors de la comunitat en l'elaboració del projecte.	Existència de comissions mixtes entre els diferents sectors de la comunitat escolar per a l'elaboració del Projecte de convivència.
1.4 Constituir i dinamitzar la comissió de convivència.	Existència de la comissió de convivència.  Nombre de reunions/periodicitat de la comissió de convivència.
1.5 Incrementar la formació de la comunitat escolar en relació amb la convivència.	Oferta d'accions formatives en matèria de convivència adreçades als diferents sectors de la comunitat escolar.  Percentatge de professorat format en temes de convivència.
2.1 Potenciar les competències socioemocionals.	Inclusió en el currículum i en el Pla d'acció tutorial d'accions per potenciar les competències socioemocionals de l'alumnat.  Cursos per formar en competència socioemocional.
2.2 Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.	Inclusió en el Pla d'acció tutorial d'actuacions per treballar la gestió positiva dels conflictes.  Relació d'estratègies del centre que afavoreixen la gestió positiva dels conflictes (racó de diàleg, servei de mediació, tutoria compartida, pràctiques restauratives, etc.).
2.3 Educar infants i joves en el desenvolupament d'uns valors instrumentals (respecte, esforç, responsabilitat, etc.) que els permetin formar-se com a futurs ciutadans responsables i compromesos.	Relació d'actuacions orientades a l'educació en valors i que promouen l'ajuda entre iguals en el centre.
2.4 Potenciar la competència social i ciutadana de l'alumnat.	Inclusió en el currículum i en l'acció tutorial d'accions orientades a potenciar l'anàlisi crítica i la presa de decisions.  Nombre d'alumnes que realitza Servei Comunitari.

2.5 Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.	Inclusió en l'acció tutorial d'accions orientades a educar sobre el valor de la norma per a la convivència.  Participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes d'aula i de centre.
4.1 Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.	Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.
4.2 Organitzar el servei de mediació al centre amb la participació dels diferents membres de la comunitat escolar.	Organitzar el servei de mediació al centre amb la participació dels diferents membres de la comunitat escolar.
5.3 Elaborar una estructura organitzativa i una gestió de recursos que afavoreixin la convivència i el clima escolar.	Existència de mesures per a l'acció tutorial compartida dins els equips docents (cotutories, tutors referents, etc.).  Existència d'estratègies per promoure la tutoria entre iguals.  Existència de pautes d'organització dels espais per afavorir la convivència.  Existència d'espais de relació informal per als diferents col·lectius del centre.

## 8. LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

La comissió de convivència té com a finalitat garantir una aplicació correcta del que disposa el [DECRET 279/2006](#), de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, així com col·laborar en la planificació de mesures preventives i en la mediació escolar.

Segons la normativa vigent, les funcions de la comissió de convivència són les següents:

- Participar en l'elaboració del pla de convivència i de les adaptacions i modificacions posteriors.

- Fer el seguiment de l'aplicació del pla de convivència escolar i coordinar-la.
- Coordinar i assegurar la coherència de totes les iniciatives destinades a millorar la convivència que es duguin a terme al centre educatiu.
- Col·laborar en la planificació i la implantació de la mediació escolar i la negociació d'acords educatius.
- Impulsar el coneixement i l'observança de les normes de convivència.
- Elaborar la proposta d'informe anual del pla de convivència.
- Elevar al consell escolar del centre suggeriments i propostes per millorar la convivència.

La comissió de convivència s'ha de reunir almenys una vegada al trimestre, per analitzar les incidències produïdes, les actuacions dutes a terme i els resultats aconseguits en relació amb l'aplicació del pla de convivència.

## 9. PLANIFICACIÓ

Actuacions	Recursos	Responsables	Temporització
Adequar a les necessitats i context del centre els protocols marc per a la millora de la convivència elaborats pel Departament d'Educació.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs E1</a></li> <li>• Protocol Generalitat</li> <li>• NOFC</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Direcció de centre</li> </ul>	Revisable anualment
Implementar els protocols per a la millora de la convivència elaborats pel Departament d'Educació.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs E2</a></li> <li>• CAD</li> <li>• Pla d'acció tutorial</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• CAD</li> <li>• Tutors</li> <li>• Coordinadors</li> </ul>	Durant el curs
Implicar en la resolució de conflictes greus l'alumnat afectat (fitxes de reflexió, proposta de pràctiques reparadores i restauratives un cop aplicada la mesura correctora o sanció).	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs E2</a></li> <li>• Instructors d'expedients</li> <li>• Cap d'estudis</li> <li>• Tutors</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Instructors d'expedients</li> <li>• Cap d'estudis</li> <li>• Tutors</li> </ul>	Durant el curs
Actuar abans que l'acumulació de diversos conflictes lleus esdevingui un conflicte greu.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs A2</a></li> <li>• Mediació</li> <li>• Pla d'acció tutorial</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tutors</li> <li>• Orientadors</li> </ul>	Durant el curs
Actuar amb rapidesa i fermesa davant	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs C1</a></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mediació</li> </ul>	Durant el curs

qualsevol situació de violència (agressions verbals, no verbals, amenaces, intimidacions, etc.).	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Protocol intern</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cap d'estudis</li> <li>• Professors implicats</li> </ul>	
Aportar les experiències al voltant de la resolució de casos de conflictes greus que es duen a terme en el centre als seminaris de traspàs primària-secundària, reunions amb altres centres de l'entorn.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs H2</a></li> <li>• Reunions trimestrals de coordinació</li> <li>• Cursos de formació</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Coordinació pedagògica</li> <li>• Coordinació d'ESO</li> <li>• Orientadors</li> </ul>	Trimestralment
Comunicar a la policia o al Ministeri Fiscal qualsevol fet que pugui ser constitutiu de delictes o falta perseguible penalment.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs C2</a></li> <li>• Protocol d'actuació</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Direcció de centre</li> </ul>	Davant de cada cas
Comunicar de forma ràpida i immediata a la direcció del centre qualsevol conflicte greu que esdevingui a l'aula.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs C2</a></li> <li>• Protocol d'actuació</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Professors implicats</li> </ul>	Durant el curs
Concretar en les NOFC quines conductes contràries a la convivència seran considerades faltes greus, així com les sancions i mesures educatives conseqüents.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs C2</a></li> <li>• NOFC</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Consell escolar</li> </ul>	Durant el curs
Difondre les NOFC entre tots els membres de la comunitat escolar.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs C4</a></li> <li>• Pàgina web</li> <li>• Claustre</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Direcció de centre</li> </ul>	Inici del curs
Divulgar entre la comunitat escolar cursos de formació sobre situacions de risc (consum de drogues i alcohol, violència masclista, Internet segura, etc.).	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs G2</a></li> <li>• PF Zona</li> <li>• Xerrades Ajuntament, Diputació i Mossos</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Coordinació pedagògica</li> </ul>	Durant el curs
Donar a conèixer a les famílies les Normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) i les conseqüències previstes pel seu incompliment.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs A1</a></li> <li>• Reunions famílies</li> <li>• Pla d'acció tutorial</li> <li>• Web</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tutors</li> </ul>	Durant el curs
Donar a conèixer entre la comunitat escolar els indicadors dels protocols per a la millora de la convivència que permetin identificar situacions de conflicte greu en el	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs D1</a></li> <li>• Pla de convivència</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Comissió de convivència</li> </ul>	Durant el curs

centre.			
Donar a conèixer les Normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) i les conseqüències previstes pel seu incompliment.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs A3</a></li> <li>• Pla d'acció tutorial</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tutors</li> </ul>	Inici del curs
Fomentar la xarxa de suport entre iguals (tutoria entre iguals, alumnat mediador, etc.) com a element facilitador en la intervenció en casos de conflictes greus.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs E1</a></li> <li>• Projecte Ajuda'm</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tutors 1r-3r d'ESO</li> <li>• Orientadors</li> </ul>	Durant el curs
Implicar l'alumnat en la detecció de possibles conflictes.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs D2</a></li> <li>• Pla d'acció tutorial</li> <li>• Mediació</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tutors</li> <li>• Orientadors</li> </ul>	Durant el curs
Informar adequadament les famílies dels seus drets i deures en cas d'incoar un expedient disciplinari al seu fill.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs A3</a></li> <li>• NOFC</li> <li>• Protocol</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Instructors d'expedients</li> <li>• Cap d'estudis</li> </ul>	Davant de cada cas
Informar amb rapidesa les famílies d'alumnes implicats en algun conflicte greu per tal de fer-les copartípeps de l'aplicació de possibles mesures provisionals.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs A2</a></li> <li>• NOFC</li> <li>• Protocol</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Instructors d'expedients</li> <li>• Cap d'estudis</li> <li>• Tutors</li> </ul>	Davant de cada cas
Mantenir contacte periòdic al llarg de tot el curs escolar amb els agents de seguretat pública (Junta Local de Seguretat, ORC) i d'atenció social i sanitària del municipi.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs C1</a></li> <li>• CAD</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Direcció de centre</li> </ul>	Durant el curs
Posar a l'abast de la comunitat escolar diversos canals de comunicació (contacte personal, email, bústia, telèfon, etc.) per facilitar la detecció d'incidents greus.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs D4</a></li> <li>• Pla d'acció tutorial</li> <li>• NOFC</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Comissió de convivència</li> </ul>	Inici del curs
Programar actuacions específiques de sensibilització (claustres, reunions informatives, comissions mixtes, etc.) sobre la necessitat, davant els conflictes greus, d'intervenir amb rapidesa i de forma coordinada, així com evitar-ne un tractament alarmista.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs A1</a></li> <li>• Claustre</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Comissió de convivència</li> </ul>	Durant el curs
Recollir en les NOFC la normativa vigent que fa referència a les faltes greument perjudicials per a la convivència.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs C3</a></li> <li>• NOFC</li> <li>• Protocol</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cap d'estudis</li> </ul>	Inici del curs
Recollir sistemàticament els conflictes	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs D5</a></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cap d'estudis</li> </ul>	Davant de cada



greus que es produeixen en l'àmbit escolar i els elements personals, causals i contextuals que en permetran l'anàlisi posterior.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Protocol</li> </ul>		cas
Recollir sistemàticament els conflictes que es produeixen a l'aula i els elements que ens en permetran l'anàlisi i el seguiment.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs C3</a></li> <li>• Protocol</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Professors implicats</li> <li>• Tutors</li> </ul>	Davant de cada cas
Treballar amb el grup classe, en casos de situacions o conductes greument perjudicials per a la convivència, les propostes d'actuació de suport al grup.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Recurs D2</a></li> <li>• Protocol</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tutors</li> <li>• Orientadors</li> </ul>	Davant de cada cas

## 10. PROCEDIMENTS ESPECÍFICS D'ACTUACIÓ PER PREVENIR I GESTIONAR LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE.

### a) **L'acció tutorial**

L'acció tutorial té una importància fonamental en l'orientació personal, acadèmica i professional de l'alumnat, però també en l'atenció a la diversitat i la millora de la convivència. En aquest sentit, el paper dels tutors i les tutores com a persones encarregades del contacte amb l'alumnat i les famílies propicia un entorn adequat i permet desenvolupar una feina efectiva, i de grans resultats, en la tasca de relació entre tota la comunitat educativa, així com en la prevenció i resolució dels possibles conflictes.

Així, a l'institut Els Tres Turons, l'acció tutorial es desenvoluparà des de la perspectiva del treball en actituds, valors i normes, tasca en la qual també hi estan involucrades totes les àrees curriculars. Aquesta formació específica ha de ser una funció compartida per tot el professorat i ha de formar part del nucli central de les activitats formatives de caràcter transversal que impliquen àrees diverses.

L'aportació més important de l'acció tutorial es produeix en l'àmbit de la formació humana i cívica, en la millora de les relacions i en la prevenció i gestió positiva dels conflictes.

El treball de les tutories s'estructurarà entorn dels àmbits següents:

1. Coordinació i reforçament de la formació en actituds, valors i normes.
2. Impuls de la formació en competència social.
3. Potenciació de la participació i la responsabilitat de l'alumnat.
4. Seguiment dels comportaments problemàtics.

Per això mateix, el centre potenciarà la feina de les tutories no només en el desenvolupament de les seves funcions habituals, sinó també en el paper de coordinació i planificació de totes aquelles activitats i iniciatives que es plantegin en el normal funcionament del centre.

#### **b) El departament d'Orientació**

Independentment de les seves funcions específiques, el Departament d'orientació orientarà la seva tasca envers de la formació en competència social de tots aquells alumnes que es trobin en una situació de risc. En el mateix sentit, és habitual, per la seva edat i totes les indecisions que això comporta, que alguns alumnes plantegin problemes (de qualsevol tipus) per l'angoixa i/o la indecisió que els comporta haver de decidir sobre el seu possible futur (matèries, agrupaments, sortides laborals, entre d'altres). Situacions com aquestes poden provocar problemes no tan sols de comportament, sinó també d'actitud. Aquest departament planificarà accions concretes de seguiment, planificació i orientació amb tot l'alumnat de manera que s'anticipin els problemes, personals o grupals, i es resolguin els dubtes.

En ambdós sentits, el Departament d'orientació orientarà una part important de la seva feina en:

- L'orientació pràctica.
- L'èmfasi en el desenvolupament dels valors ètics.
- L'objectiu explícit de millorar les relacions intrapersonals i interpersonals al centre.
- La seva contribució preventiva i correctora sobre els problemes individuals i de grup.

#### **c) La mediació**

La mediació és una eina que té per objectiu educar la convivència, es basa en el diàleg i la

cooperació de les persones. La mediació esdevé un procés educatiu en la qual les parts són protagonistes en la recerca de solucions i en el compromís del compliment dels acords. Mitjançant la mediació els alumnes aprenen a gestionar els seus conflictes i a proposar solucions i acords que tinguin en compte les necessitats d'ambdues parts.

Aquest projecte està pensat per l'alumnat d'ESO, però està en el nostre ànim i intenció fer-ho extensiu a tot l'alumnat del centre (ensenyaments obligatoris i postobligatoris). En els ensenyaments no obligatoris els incidents derivats de la convivència són menys habituals i es gestionen amb més facilitat, però en determinades actituds aquest recurs pot ser necessari.

#### **d) La participació**

L'èxit de la funció educativa és el resultat de la suma de múltiples esforços i iniciatives, i de la implicació de tots els membres de la comunitat educativa. La implicació només pot aconseguir-se afavorint la participació dels diferents sectors en qualsevol dels següents àmbits:

- Escoles de primària.
- Famílies.
- Alumnes.
- Xarxa al Municipi.
- Conjunt del propi centre.
- Consell Escolar.

## **11. PROTOCOLS PER A LA MILLORA DE LA CONVIVÈNCIA**

Per tal de donar resposta a situacions greument contràries a la convivència com l'assetjament, el ciberassetjament, les conductes d'odi i discriminació, la radicalització extremista i els maltractaments i abusos sexuals en l'àmbit educatiu, el Departament d'Ensenyament ha elaborat protocols específics que apliquem al centre, de prevenció, detecció i intervenció que ofereixen un circuit sistematitzat, orientacions i recursos per actuar de manera coordinada i eficaç, garantint la seguretat de tots els membres de la

comunitat escolar.

Aquests protocols recullen que davant d'un conflicte greu, a més de la sanció corresponent, cal tenir en compte la possibilitat d'utilitzar mesures de reparació o de reconciliació per tal de restablir la confiança entre les persones com, entre d'altres, la mediació escolar, o la realització d'activitats d'utilitat social per al centre educatiu o per a la comunitat, així com el disseny d'una intervenció educativa que doni suport a les parts implicades en el conflicte, les seves famílies i el grup classe.

- Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'**absentisme**.
- Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant l'**assetjament i el ciberassetjament** entre iguals.
- Protocol d'intervenció en cas de **conflicte greu**.
- Protocol d'actuació amb **menors de catorze anys** en situacions de conflicte o comissió d'una infracció penal.
- Protocol de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de **maltractament infantil i adolescent** en l'àmbit educatiu.
- Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant **conductes d'odi i discriminació**.
- Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la **violència masclista** entre l'alumnat.
- Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones **LGBTI**.
- Protocol de prevenció, detecció i intervenció de **processos de radicalització violenta** als centres educatius.
- Protocol de prevenció, detecció i actuació davant situacions de **violència envers treballadors** dependents del Departament d'Ensenyament.

## 12. CONCRECIÓ AL NOSTRE CENTRE

A l'institut Els Tres Turons, la gran majoria de conflictes greus es detecten a través del

professorat del centre o del tutor de l'alumnat implicat. Aquests estan tipificats en la pàgina 152 de les [NOFC](#) del centre. Tot i que dintre d'aquest apartat podem trobar una gran casuística de casos intentarem centrar-nos en els 3 més importants i més comuns:

**Assetjament.** Treballem en dos nivells. Primer de tot, quan detectem un possible cas d'assetjament es parla amb les persones implicades: assetjat/da i assetjador o assetjadores per veure en quins casos i ambients s'està donant aquest possible bullying. Si veiem que el cas és simple o reconduïble es treballa a través de la mediació i la inclusió amb la supervisió dels psicopedagogs del centre. A més, es va fent un seguiment per veure quina és l'evolució de la relació entre les persones implicades.

En el cas de que el cas sigui complex o pugui derivar en delictes s'activa el Protocol de Bullying establert pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya tal i com diu les NOFC del nostre centre en la seva pàgina 155. En aquesta comissió, les 5 persones encarregades: professors, psicopedagogs i el mossos d'esquadra de referència de l'institut valoraran la gravetat del cas i quines conseqüències se'n deriven: entrevistes famílies amb qui i quan, possibles càstigs però sempre des del punt de vista de la inclusió i reinserció de les dues parts implicades; l'enfocament restauratiu s'imposa. La CAD també està informada i es fa un seguiment del cas. En el supòsit de gravetat extrema s'activa la comissió de convivència del Consell Escolar per informar del cas i rebre possibles ajudes i punts de vista de part dels seus membres.

**Agressions.** La majoria d'agressions no són premeditades i responen a una varietat molt gran de causes. Segons la natura de l'agressió s'actua de la següent manera:

1. Separació dels alumnes implicats.
2. Se'ls dona temps i un espai per calmar-se i poder explicar la seva versió amb tranquil·litat, fora de la crisi del moment.
3. El o la Cap d'estudis juntament amb un psicopedagog/a escolta la versió de les persones que han vist allò que ha passat.
4. Es truca a les famílies i s'expliquen els fets.
5. Si veiem que el conflicte pot derivar fora del centre s'avisava també a les famílies i es fa que vinguin a buscar als seus fills.

6. Si l'agressió és molt greu s'obrirà expedient disciplinari i s'aplicaran les mesures correctores i sancionadores de les NOFC a la seva pàgina 153 i 154.
7. Es farà una mediació i reflexió amb els psicopedagogs amb la finalitat de recuperar la bona relació dels alumnes implicats dintre del corrent pedagògic de les pràctiques restauratives.
8. Si cal es faran accions tutorialis per donar pas a que els alumnes que han vist la baralla o agressió puguin també parlar de com s'han sentit i com pensen que ha de ser la convivència i afavorir el bon clima en l'aula.

**Robatoris i vandalisme.** Es constata que en el nostre centre la majoria de robatoris són de llibres i el vandalisme es centra en fer malbé les guixetes i l'aula. Malauradament, hem de dir que ha hagut un augment molt significatiu del vandalisme en el nostre institut.

Abans de tot, hem de precisar que hi ha molts tipus de vandalisme des de guixar taules a trencar cadires, vidres, les rajoles del lavabo o algun marc de porta per tant hi ha una gran ventall de mesures correctores en funció de la gravetat encara que totes es centren en la restauració d'allò que s'ha fet.

El nostre protocol és el següent:

1. Accions tutorialis conjuntes amb els Mossos d'Esquadra del que significa fer malbé el mobiliari comú.
2. Si les accions són molt greus s'obrirà expedient disciplinari i s'aplicaran les mesures correctores i sancionadores de les NOFC de la seva pàgina 153 i 154.
3. L'instructor de l'expedient disciplinari aplicarà el càstig segons les NOFC en les pàgines 153 i 154 però sempre incloent unes mesures reparadores en el centre que poden ser des de la neteja de pati o de taules, condicionar aules, pintar portes, etc. Hem de precisar que aquestes mesures són molt ben rebudes tant pels alumnes com per les famílies ja que tenen l'oportunitat de reparar el seu error aportant en societat.

Per últim, precisar que en el cas que hi hagi una expulsió del centre l'alumne sempre ha de presentar-se al centre per buscar feina en una hora convinguda, feina que prèviament el seu tutor/a ha preparat, havent-la d'entregar en el moment que l'instructor li digui. A més, en el

moment de la seva reincorporació de l'alumne sempre es fa una rebuda per part del tutor i el/la cap d'estudis per veure com es troba, quin ha estat l'aprenentatge que ha fet dels fets ocorreguts i com pensa afrontar la seva etapa educativa.